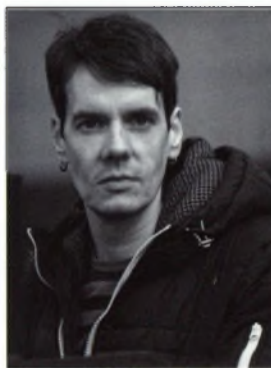

TYÖVÄEN KIRJALLI SUUDEN PÄIVÄ

Käsiohjelma

VAPAAUS, VASTUU, VALLANKUMOUS

1.9.2018 klo 11-18

TYÖVÄENMUSEO WERSTAS

KIITOKSET

Palvelualojen
ammattiliitto
Servicefacket

SEL

Marxilaisen Yhteiskuntatieteen Seura ry

Kutomatyöläisten säätiö

Työväenkirjallisuuden päivä järjestetään ammattiliittojen ja muiden yhteistyökumppaneiden tuella sekä apurahoilla. Tapahtumaa järjestävässä työryhmässä on jäseniä Työväenmuseo Werstaalta, Kansan Sivistystyön Liitosta, yliopistoista ja kulttuuriyhdistyksistä.

Vuonna 2018 Työväenkirjallisuuden päivän työryhmässä ovat olleet mukana Kai Artes, Jarkko Autio, Mikko Kempainen, Jussi Lahtinen, Veijo Laitinen, Eriikka Magnusson, Matti Nummelin, Kirsi Nurminen, Hanna Samola, Marita Viinamäki ja Milla Peltonen, joka toimii myös tapahtuman palkattuna koordinaattorina. Tapahtuman graafikkona toimii Minna Karhunsaaari.

Kannen kuvat: Veikko Somerpuro/Tammi, Lasse Keltto, Heini Lehväslaiho/Teos, Anna Koivisto, Jouni Harala/Otava, Taina Pärkö-Luotonen/Turun Messukeskus Oy, Eli Kaarto ja Toni Neffling/WSOY.

VAPAUDESTA JA VALLANKUMOUKSESTA - VASTUUTA UNOHTAMATTA

Mitä merkitsevät VAPAAUS, VASTUU, VALLANKUMOUS tämän päivän Suomessa? Mitä ne merkitsivät 100 vuotta sitten? Näitä kysellee tämänvuotinen Työväenkirjallisuuden päivä, jossa puidaan niin vuoden 1918 mysteerejä kuin nykyajan haasteita.

Avajaisten pääpuhujaksi saapuu presidentti **Tarja Halonen**. Avajaisissa jaetaan myös Työväenkirjallisuuden päivän järjestämän kirjoituskilpailun palkinnot sekä julkistetaan antologia, johon on koottu kisan parhaat tekstit. Tuomariston arvion esittää kirjailija **Anneli Kanto**.

Päivän aikana voi seurata sekä tieto- että kaunokirjallisia keskusteluja, kirjailijahaastatteluja, esitelmää, musiikkiesityksiä ja lavarunoutta. Esimerkiksi paneeli ”Vallan veriteot 1918” kokoaa yhteen merkittäviä tutkijoita, kuten **Jukka Kekkonen** ja **Sari Näreen**. Sisällissotaa nykykirjallisuudessa tutkaillaan **Seppo Puttosen** vetämässä keskustelussa, jota tähdittää kirjailija **Heidi Köngäs**. Paneelia ”#Metoo: aikamme vallankumous?” luotsaa **Anu Koivunen**, ja päivän päätteeksi lavan valtaa anarkistilyyrikko **Susinnukke Kosola**. ”Ei kukaan halua olla vapaa vaan totuuden kahleet”, hän ivailee – vai ivaileeko?

Työväenkirjallisuuden mestareitakaan ei ole unohdettu. Väinö Linna ja Lauri Viita ovat läsnä **Jussi Ojajärven** esitelmässä, **Keijo Siekinen** taas ihka elävänä. Työläisromaanin uudistajana esiintyy **Ossi Nyman**.

Tapahtuman ohjelma jakaantuu pääohjelmaan (**merkitty oranssein otsikoin**) ja näytteilleasettajien ohjelmaan (**merkitty mustalla**).

”Vallankumous pitää sisällään vastuun vapaudesta”, kiteyttää kirjoituskilpailun voittaja. Tämän tekstilainauksen myötä toivotamme yleisölle antoisaa ja ajattelua ruokkivaa Työväenkirjallisuuden päivää!

Työväenkirjallisuuden päivän työryhmä

11.00-11.45 AVAJAISET

Puhe: Presidentti **Tarja Halonen**.

Vapaus, vastuu, vallankumous -kirjoituskilpailun palkintojenjako ja antologian julkistus. Tuomariston puheenvuoro: **Anneli Kanto**.

12.00-13.15 VALLAN VERITEOT

Keskustelupaneeli avaa sisällissodan askarruttavimpia ja arkaluonteisimpia seikkoja. Mitä nykytutkimus paljastaa poliittisesta väkivallasta, kenttäoikeuksista, vankileirioloista ja kirkon roolista sodassa? Keskustelijoina **Ilkka Huhta, Jukka Kekkonen, Sari Näre ja Marko Tikka**. Vetäjänä **Pirjo Markkola**.

13.30-14.15 LINNA, VIITA JA SISÄLLISSOTA

Jussi Ojajärvi luennoi Väinö Linnan *Täällä Pohjantähden alla* -trilogiasta ja Lauri Viidan romaanista *Moreeni*. **Jukka Gustafsson** kommentoi.

14.30-15.30 NYKYKIRJAILIJAT JA SISÄLLISSOTA

Miksi kirjailijat yhä haluavat kertoa vuoden 1918 tapahtumista ja miten he sen tekevät? Keskustelijoina **Heidi Köngäs, Laura Lähteenmäki ja Keijo Siekkinen**. Vetäjänä **Seppo Puttonen**.

15.45-16.05**SUSINARTUT: 1918 NAISVANKIEN LAULUT ELÄVÄT**

Naiskuoro Tellus esittää osia liikkuvasta kuoroteoksesta *Susinartut*, joka pohjautuu sisällissodan kokeneiden naisten lauluihin ja runoihin.

16.15-17.15 #Metoo: AIKAMME VALLAKUMOUS?

Miten #metoo-kampanja haastaa vapauden, vastuun ja vallan nyky-yhteiskunnassa? Keskustelijoina **Anna Kontula, Anna-Elina Lyytikäinen ja Markku Soikkeli**. Vetäjänä **Anu Koivunen**.

17.30-18.00 "EI KUKAAN HALUA OLLA VAPAA VAAN TOTUUDEN KAHLEET"

Susinukke Kosola esittää runoja tuoreesta menestysteoksestaan *Varisto*, jota ei voi lunastaa itselleen rahalla vaan tunnustuksella.

12.00-14.30 VASTUULLISESTI INTOILLEN

Esittelyssä Into Kustannuksen yhteiskunnallisia uutuksia.

12.00 Anton Monti & **Pontus Purokuru**: *Suoraa toimintaa! - Autonomiset liikkeet Suomessa 1986 - 2016.*

12.30 **Matti Salminen**: *Erno Paasilinnan kirjallinen elämä*

13.00 **Kimmo Kiljunen**: *Leijonasta siniristiin - Suomen liput ja historia.*

13.30 **Kati Peltola**: *Kohtuus kaikessa - Kestävän talouden Suomi.*

14.00 **Esko Seppänen**: *Rauhan ja rahan geopolitiikka.*

(Ohjelman järjestää Into Kustannus).

14.45-15.30 SISÄLLISSODAN JÄLJET

Työväen historian ja perinteen tutkimuksen seuran vuosikirjasta keskustelemassa teoksen toimittaja **Tiina Lintunen** sekä kirjoittajat **Anna Warsell**, **Petteri Systä** ja **Ulla Aatsinki**.

(Ohjelman järjestää Työväen historian ja perinteen tutkimuksen seura.)

15.45-16.30 RÖYHKEYS: AIKAMME TYÖLÄISROMAANI?

Maria Laakso haastattelee *Röyhkeys* -romaanillaan kohauttanutta **Ossi Nymania**.

16.45-17.45 ÄLÄ POLTA MUMMON KENKÄLAATIKKOA - VANHAT TYÖVÄENLAULUT TALTEEN

Tipi Tuovinen kertoo punavankien ja kisälliryhmien laulujen sanoituksista.

Irmeli Virkkula tuo keskusteluun mukaan kenkälaitokollisen muistoja isästään Pekka Hakalasta ja Messukylän kisälleistä. Näytteitä kisällilauluista esittää muusikko **Ilmo Korhonen**. (Ohjelman järjestää työvaenlaulu.fi).

Into, Voima & Rosebud, **Juche-aatteen opintoyhdistys**, Kansan Sivistystyön Liitto KSL-opintokeskus, **Kansan uutiset**, Kulttuurivihkot, **Liikkuva kirjasto/Tampereen kaupunginkirjasto**, Maaseudun maisema- ja kulttuuriperinne ry. , **Niin & Näin**, Nummelin Matti, **Osuuskumma-kustannus**, Palladium Kirjat, **Pirkkalaikirjailijat**, Pispalan kirjastoyhdistys, **Reuna Kustantamo**, Savukeidas, **Stresa Kustannus**, Suomen kirjainstituutin säätiö, **Teos & Tulenkantajat**, Työväen Arkisto, **Työväen historian ja perinteen tutkimuksen seura**, Vanhan kirjallisuuden päivät, **Vastapaino**, Väyläkirjat/Sata-Väylä Oy.

12.00-13.15 MARX, VAPAAUS JA VALLANKUMOUS

Mitä vapaus, vastuu ja vallankumous merkitsivät Karl Marxille, jonka syntymästä on tänä vuonna kulunut 200 vuotta? Keskustelemassa **Mikko Lahtinen** ja **Paula Rauhala**.

13.30-14.30 VAPAUDEN REUNALLA

13.30 **Liinu Lähde**: *Siunattu maailmanloppu*. Salaironinen tarina otteen menettämisestä arvokkaaseen vanhuuteen.

14.00 **Jorma Jukkala**: *Kulissi*. Romaani kuvaa mm. sosiaalisen median vaikutusta koulutyöhön ja kiusaamista, joka kohdistuu niin oppilaisiin kuin opettajiin. (Ohjelman järjestää Reuna Kustantamo.)

14.45-15.15 VALTIO JA VALLANKUMOUS SUOMESSA

Pertti Haapala haastattelee **Risto Alapuroa**.

(Ohjelman järjestää Vastapaino.)

15.30-16.00 SUKUNI MUSTA LAMMAS, HILJA PÄRSSINEN

Marjaliisa Hentilä haastattelee **Armi Viitaa**. Käsittelyssä teos Hentilä, Kalliokoski & Viita: *Uuden ajan nainen - Hilja Pärssisen elämä*.

(Ohjelman järjestää Työväen Arkisto.)

16.15-16.45 TAMMELA 33100: LAULUJA VAPAUDESTA, VASTUUSTA JA VIETTELYKSESTÄ

Musiikkiesitys.

17.00-17.30 TEHTAISIIN JA MAAILMALLE - VANKILEIRIN KAUTTA

Maritta Hirvonen kertoo teoksestaan *Seiso vankkana suomalainen*.

(Ohjelman järjestää Stresa kustannus.)

17.30-18.00 VALLANKUMOUS POLIITTISESSA SATIIRISSA

Saara Henriksson haastattelee **Taru Luojolaa** tämän romaanista *Ei kaikki pinnat kireällä*. (Ohjelman järjestää Osuuskumma.)

PANEELIEN PJ:T JA HAASTATTELIJAT

Anu Koivunen

Mediatutkija ja sukupuolentutkimuksen professori Tampereen yliopistossa.

Maria Laakso

Suomen kirjallisuuden tutkijatohtori Tampereen yliopistossa.

Pirjo Markkola

Suomalaisen yhteiskunnan historian professori Tampereen yliopistossa.

Seppo Puttonen

Palkittu kirjallisuustoimittaja, joka toimii nykyään Turun kirjamesujen ohjelmapäällikkönä.

Tilaa työväenhenkinen aikakauslehti!

Kolme seuraavaa numeroa nyt vain 16,90e (kestotilaus).

Tee tilaus näytteilleasettajien huoneessa tai netissä:
www.kulttuurivihkot.fi

Kulttuurivihkot

Kansan Uutiset

- Moniäänistä journalismia

KESÄTARJOUS

3 kk LEHDET + t-paita VAIN 37 €

tilaukset@kansanuutiset.fi | 09 7596 0208 | www.kansanuutiset.fi/tilaajapalvelu

PÄÄOHJELMAN ESIINTYJÄT

Jukka Gustafsson

SDP:n kansanedustaja ja tamperelainen kaupunginvaltuutettu. Gustafsson on kirjoittanut kaksi kirjaa ja hän on toinen Työväenkirjallisuuden päivän kummeista.

Tarja Halonen

Suomen tasavallan 11. presidentti ja ensimmäinen naispuolinen valtionpäämies vuosina 2000-2012. Hän on yhä mukana monissa järjestöissä ja verkostoissa.

Ilkka Huhta

Teologian tohtori, dosentti ja tutkija. Huhta toimii Itä-Suomen yliopistossa kirkkohistorian yliopistonlehtorina. Hän on mm. kirjoittanut teoksen *Papit sisällissodassa 1918* (2010).

Anneli Kanto

Monipuolinen kirjailija, jonka tuotantoon kuuluu mm. historiallisia romaaneja, lastenkirjoja ja näytelmiä. Romaaneissa *Verirusut* (2008) ja *Lahtarit* (2017) Kanto käsittelee Suomen sisällissotaa.

Jukka Kekkonen

Oikeushistorian ja roomalaisen oikeuden professori Helsingin yliopistossa. Tutkimuksessaan *Kun aseet puhuvat* (2016) Kekkonen vertailee poliittista väkivaltaa ja oikeudenkäyttöä Suomen ja Espanjan sisällissodissa.

Anna Kontula

Tamperelainen sosiologi, kirjailija ja vasemmistoliiton kansanedustaja. Kontula on toinen Työväenkirjallisuuden päivän kummeista.

Susinukke Kosola (oik. Daniil Kozlov)

Turkulainen runoilija ja sanataideohjaaja. Omakustanteena julkaistu, käsin kirjoitettu *Varisto* oli kevään kiitetyimpiä runoteoksia. *Variston* voi hankkia itselleen vain tekemällä tunnustuksen.

Heidi Köngäs

Helsinkiläinen kirjailija, ohjaaja ja tuottaja. Könkäälle myönnettiin tänä vuonna Kiitos kirjasta -mitali romaanista *Sandra* (2017), joka käsittelee sisällissodan tapahtumia.

Mikko Lahtinen

Filosofi ja politiikan tutkija, joka työskentelee valtio-opin yliopistonlehtorina Tampereen yliopistossa.

Anna-Elina Lyytikäinen

Näyttelijä, ohjaaja ja käsikirjoittaja, joka toimii pääohjaajana Tampereen Teatterissa. Lyytikäisen *1918 Teatteri taistelussa* sai kantaesityksensä 27.1. Tampereen Teatterin päänäyttämöllä.

Laura Lähteenmäki (myös Laura Kuitunen)

Jyväskyläläinen kirjailija, joka kirjoittaa sekä nuorille että aikuisille. Hänen tuorein romaaninsa *Yksi kevät* (2018) kertoo punaisten tyttöjen tarinan Suomen sisällissodassa.

Naiskuoro Tellus

Tampereen Pispalassa vuodesta 2008 toiminut kuoro, jossa laulaa tällä hetkellä yli 40 naista.

Ossi Nyman

Helsingissä asuva kirjailija, joka aiheutti kohun tunnustautumalla ideologiseksi työttömäksi. Antti Majander (HS) luonnehti Nymanin esikoisteosta *Röyhkeys* (2017) työläisromaanin uudistajaksi.

Sari Näre

Valtiotieteiden tohtori ja Helsingin yliopiston sosiologian dosentti. Näre on toiminut mm. tutkijana, tietokirjailijana ja kriitikkona. Näreen tuorein teos on *Helsinki veressä - Naiset, lapset ja nuoret vuoden 1918 sodassa* (2018).

Jussi Ojajärvi

Kirjallisuuden yliopistonlehtori Oulun yliopistossa ja Turun yliopiston kotimaisen kirjallisuuden dosentti.

Paula Rauhala

Filosofian opettaja sekä Marxin ajatteluun perehtynyt tohtoriopiskelija Tampereen yliopistossa.

Keijo Siekkinen

Jyväskyläläinen kirjailija, joka debytoi 1970-luvun alussa. Siekkisen tuotannossa kuvastuu sävykkäästi niin suomalaisen yhteiskunnan kuin työläisrealismin muutos.

Markku Soikkeli (myös M. G. Soikkeli)

Tamperelainen opettaja, tutkija (FT) ja monipuolinen kirjailija. Kirjallisuuden-tutkijana hän on soveltanut mm. kriittistä miestutkimusta.

Tammela 33100

Jaani ja Annaleena Haapasalon ympärille rakentuva tamperelaisyhtye, joka sekoittaa rokkia, poppia ja folkia.

Marko Tikka

Historiantutkija ja Suomen historian dosentti Tampereen yliopistossa. Tikka on tutkinut mm. sisällissodan ja sitä seuranneiden vuosien väkivaltaa.

Lisäksi tapahtumassa on lukuisia muita esiintyjiä näytteilleasettajien järjestämässä ohjelmassa.

PIRKANMAA

Olemme olemassa
tuottaaksemme
palveluita ja etuja sinulle,
asiakasomistajamme.

**Omassa kaupassa
nähdään!**

TRADEKA

Omistaminen tekee hyvää

Tradeka on moderni 230 000 jäsenen omistajaosuuskunta, jonka johtajatus on merkityksellinen omistajuus. Uskomme, että omistajana voimme edistää liiketoimintaa, joka tuottaa sekä hyvää tulosta että hyvää suomalaiselle yhteiskunnalle. Jaamme tänäkin vuonna merkittävän osan tuloksestamme yleishyödyllisiin tarkoituksiin: lahjoituksistamme iso osa kohdistetaan lasten ja nuorten hyväksi tehtävään työhön.

Rax Buffet • O'Learys • Burger King® • Taco Bell
Martina • Parnell's • Shell Helmi/Simpukka • Wanha Bestari
Musikkitalo • Hemingway's • Ravintola Kaarle XII
Restel Tapahtumaravintolat • Lehtipiste

www.tradeka.fi

**LATAA
ilmainen
TaskuTurva-
sovellus**

**TaskuTurva –
Turva aina mukana**

Turvan asiakkaana vakuutusturvasi kulkee kätevästi mukana nyt myös puhelimesi.

Lue lisää osoitteesta turva.fi/taskuturva

T turva

Keskinäinen Vakuutusyhtiö Turva
www.turva.fi • puh. 01019 5110

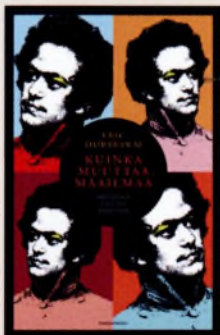
D

Demokraatti

PERUSTETTU VUONNA 1895

Viikkolehti ja
www.demokraatti.fi

Eric Hobsbawm

KUINKA MUUTTAA MAAILMAA
– Kriittisiä esseitä Marxista

Tulossa syksyllä 2018 Vastapainolta!
Tilaa ennakkoon verkkokaupastamme!

**PIDÄ HUOLTA
OIKEUKSISTASI
TYÖELÄMÄSSÄ.**

Liity ammattiliittoon.

pam.fi/liity
puh. 030 100 600

PAM
Palvelualojen
ammattiliitto
Sivry ceffo&os

**Syö & juo
kotimaista,
työllistät
Suomessa.**

SUOMEN ELINTARVIKETYÖLÄISTEN LIITTO

Mukana suomalaisten arjessa ja
Työväenkirjallisuuden päivässä JHL

Hyvää
Työväenkirjallisuuden päivää!

OHJELMA

KLO	AUDITORIO	BERTEL - SALI	TYÖVÄENTALO
11.00	AVAJAISET Tarja Halonen, Anneli Kanto		
12.00	VALLAN VERITEOT 1918 keskustelupaneeli	VASTUULLISESTI INTOILLEN Pontus Porokuru	MARX, VAPAAUS JA VALLANKUMOUS
12.30		Matti Salminen	
13.00		Kimmo Kiljunen	
13.30	LINNA, VIITA JA SISÄLLISSOTA	13.30 Kati Peltola 14.00 Esko Seppänen	13.30 LIINU LÄHDE 14.00 JORMA JUUKALA
14.30	NYKYKIRJAILIJAT JA SISÄLLISSOTA		
14.45		SISÄLLISSODAN JÄLJET	VALTIO JA VALLAN- KUMOUS SUOMESSA
15.30			HILJA PÄRSSINEN
15.45	SUSINARTUT	RÖYHKEYS: AIKAMME TYÖLÄISROMAANI?	
16.15	#Metoo: AIKAMME VALLANKUMOUS?		TAMMELA 33100 Musiikkiesitys
16.45		ÄLÄ POLTA MUMMON KENKÄLAATIKKOA	17.00 TEHTAISIIIN JA MAAILMALLE
17.30	SUSINUKKE KOSOLA		VALLANKUMOUS POLIITTISESSA SATIIRISSA